

**DEPARTEMENT BILDUNG, KULTUR UND
SPORT**

Abteilung Volksschule

Tigrinisch

2026

መሓበሪ ሰነድ

**አበሬታ ንካልኣይ ደረጃ ኣብያተ ትምህርቲን Mittelschulen ፣ ሞያ ናይ ሞያ ብስለት Berufsfachschulen
mit Berufsmaturität ዝህባ ኣብያተ ትምህርቲ ኣብ ዓመተ ትምህርቲ 2026/27**

**1. ምቕባል ተመሃሮ ዞባን (Bezirksschule) ካልኣይ ደረጃ ቤት ትምህርትን (Sekundarschule) ብምኽንያት
ነጥብታት ተመኩሮ**

ምቕባል ተመሃሮ ዞባን ካልኣይ ደረጃ ቤት ትምህርትን ፣ ተመሃሮ ኣብ ማእከላይ ደረጃ ዘመዝገብዎ ነጥቢ፣ ምስክር ወረቐት ምቕባል ናብ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ንግዲ Wirtschaftsmittelschule WMS፣ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ኮምፒውተር Informatikmittelschule IMS፣ ካልኣይ ማእከላይን ደረጃ ትምህርቲ Fachmittelschule FMS ከምኡውን ትምህርቲ ሞያን ሞያዊ ብስለትን Berufsfachschulen mit Berufsmaturität BMS ይምርኮስ።

ተመሃሮ ዞባ ኣብ ማእከላይ ደረጃ ዘመዝገብዎ ነጥቢ ናብ መዳለዊ ላዕላወይ Gymnasium ደረጃ ትምህርቲ ክቕጽሉ ይሕግዝም።

ዝቕጽሩ መምህሩ ዓውደ ትምህርትታት ንተመሃሮ ዞባን ንተመሃሮ ካልኣይ ደረጃን ሓደ እዩ።

ኣብቶም ማእከላውያን ቤት-ትምህርትታት (Gymnasium, WMS, IMS, FMS) ብልምዲ ጥራይ ትሕቲ 18 ዕድመ ዝገበሩ ተመሃሮ ክኣትዉ ይኽእሉ እዮም።

2. መገምገምን ቅቡል ናይ ምእታው ፍቓድን

ኣብ ምውዳእ ቀዳማይ ሰመስተር ናይ 3ይ ዓመተ ትምህርቲ ናይ ዞባ ወይ ሰኩንዳር/ካልኣይ ቤት-ትምህርቲ ኣድላይቲ መስፈርታት ዘማልኡ ተመሃሮ (3 ን 4 ርእሰ) ግዝያዊ ናብ ጅምናዝዩም (Gymnasium) ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ንግዲ፣ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ኮምፒውተርን ካልኣይን ማእከላይን ደረጃ ትምህርቲን ይምዝገቡ። እዚ ማለት ኣብ መወዳእታ ማእከላይ ቤት-ትምህርቲ ናይታ መወዳእታ ዓመት ፈተና ክሓልፉ ኣሎዎም።

ኣብ መወዳእታ ካልኣይ ሰመስተር ናይታ መወዳእታ 3ይ ዓመተ ትምህርቲ ናይ ዞባ ወይ ሰኩንዳር ደረጃ ኩሉ ኣድላይ ዘበለ መስፈሪ ዘማልኡ ተመሃሮ (ምስክር ወረቐት ዘሎዎም) ኣብ ጅምናዝዩም (Gymnasium) ኣብ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ንግዲ፣ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ኮምፒውተርን ላዕላዊን ማእከላይን ደረጃ ትምህርቲን ይምዝገቡ።

ኣብ ሞያን ሞያዊ ብስለትን ዝምዝገቡ ተመሃሮ ኣብ ምውዳእ ቀዳማይ ሰመስተር ኮነ ኣብ ምውዳእ ካልኣይ ሰመስተር ናይታ መወዳእታ ዓመት መእተዊ መስፈርታት ዘማልኡ ቅቡላት ይኹኑ።

3. መእተዊ ቅጥዕታት ተመሃሮ ዞባ ናብ ጅምናዝዩም (Gymnasium) ፣ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ንግዲ፣ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ኮምፒተር፣ ላዕላዊይን ማእከላይን ዓውደ ትምህርትን ትምህርቲ ሞያን ሞያዊ ብስለትን።

ናብ ጅምናዝዩም ብዘይ ፈተና ዝእትዉ ተመሃሮ ኣብ 3ይ ክፍሊ ዘባዊ ቤት ትምህርቶም እዞም ዝስዕቡ መእቀኒታት ከማልኡ ኣሎዎም።

- ዓመታዊ ውጽኢት ወይ ኣብ ምስክር ወረቐት ፣ ኣብ ቋንቋ ጀርመንን ቁጽርን ብውሑዱ 4,0 ነጥቢ ክህልዎም ኣሎዎ።
 - ዓመታዊ ውጽኢት ወይ ኣብ ምስክር ወረቐት ብውሑዱ 4,7 ብምቅማር ዝርዝር 1 (ነጥቢ 5 ረኣ) ክህልዎም ኣሎዎ።
- ናብ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ንግዲ፣ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ኮምፒተር፣ ማእከላይን ካልኣይን ዓውደ ትምህርትን ትምህርቲ ሞያን ሞያዊ ብስለትን ብዘይ ፈተና ዝእትዉ ተመሃሮ ኣብ 3ይ ዓመተ ትምህርቲ ዘባዊ ቤት ትምህርቶም እዞም ዝስዕቡ መስፈርታት ከማልኡ ኣሎዎም።
- ዓመታዊ ውጽኢት ወይ ኣብ ምስክር ወረቐት፣ ኣብ ቋንቋ ጀርመንን ቁጽርን ብውሑዱ 4,0 ነጥቢ ክህሉ ኣሎዎ።
 - ዓመታዊ ውጽኢት ወይ ኣብ ምስክር ወረቐት ብምቅማር ዝርዝር 1 (ነጥቢ 5 ረኣ) ብውሑዱ 4,4 ክህሉ ኣሎዎ።

4. መእተዊ ቅጥዕታት ተመሃሮ ካልኣይ ደረጃ ናብ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ንግዲ፣ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ኮምፒተር፣ ላዕላዊይን ማእከላይን ደረጃ ትምህርትን ትምህርቲ ሞያን ሞያዊ ብስለትን።

ናብ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ንግዲ፣ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ኮምፒተር፣ ላዕላዊይን ማእከላይን ደረጃ ትምህርትን ትምህርቲ ሞያን ሞያዊ ብስለትን ብዘይ ፈተና ዝእትዉ ተመሃሮ፣ ኣብ 3ይ ዓመተ ትምህርቲ ዘባዊ ቤት ትምህርቶም እዞም ዝስዕቡ መስፈርታት ከማልኡ ኣሎዎም።

- ዓመታዊ ውጽኢት ወይ ኣብ ምስክር ወረቐት ፣ ኣብ ቋንቋ ጀርመንን ቁጽርን ብውሑዱ 4,0 ነጥቢ ክህልዎም ኣሎዎ።
- ዓመታዊ ውጽኢት ወይ ኣብ ምስክር ወረቐት ብምቅማር ብዝርዝር 1 (ነጥቢ 5 ረኣ) ብውሑዱ 5,3 ክህልዎም ኣሎዎ።

5. ምቅማር ማእከላዊ ገምጋም ነጥብታት

እቲ ማእከላዊ ገምጋም ነጥብታት ከም ዝስዕብ ተቐሚሩ፡

ዝርዝር 1: ምቅማር ማእከላዊ ገምጋም ነጥብታት

ሳብጀክት	ክብደት ነጥቢ	ምልክታት
ጀርመንኛ	ድርብ	ብውሑዱ ነጥቢ 4 ክብደት ኣለዎ።
እንግሊዝኛ	ንጽል	-
ፍራንስኛ	ንጽል	-
ሕሳብ	ድርብ	ብውሑዱ ነጥቢ 4 ክብደት ኣለዎ።
ተፈጥሮን ተክኒክን	ድርብ	-
ክፍልታት፣ ግዜታት፣ ሕብረተ-ሰባት	ድርብ	-
ፖሊቲካዊ ትምህርቲ	ንጽል	ካብቶም ሰለስተ ነጥብታት ካብ ሳብጀክታት "ፖሊቲካዊ ትምህርቲ"፣ "ቍጠባን ስራሕን ገዛን" ከምኡ'ውን "ሚድያን ስነ-ኮምፕዩተርን" ማተሚያዊ ማእከላይ ገምጋም ክቕመር እዩ ከምኡ'ውን ብሓደ ነጥቢ ዕስሪት ክምዝገብ እዩ። እዚ ነጥቢ ንጽል ክብደት ኣለዎ፣ ማለት ሓንሳዕ እዩ ዝቐጽር ነቲ ምቅማር ንምስግጋር ኣገዳሲ ዝኸውን ማእከላይ ገምጋም ነጥብታት።
ቍጠባ፣ ስራሕ፣ ገዛ		
ሚድያን ስነ-ኮምፕዩተርን		

ሳብጀክት	ክብደት ነጥቢ	ምልክታታት
ሙዚቃ	ንጽል	ካብቶም ሰለስተ ነጥብታት ኣብ ሳብጀክት "ሙዚቃ"፣ "ምንቅስቃስን ስፖርትን"፣ ከምኡ'ውን ናይ ምርጫ ሳብጀክት "ጥበባዊ ምቅራጽ" ወይ "ናይ ዓለባን ሃንደሳን ምቅራጽ" ማተሚቲካዊ ማእከላይ ገምጋም ክቕመር እዩ ከምኡ'ውን ብሓደ ነጥቢ ዕስሪት ክምዝገብ እዩ። እዚ ነጥቢ ንጽል ክብደት ኣለዎ፣ ማለት ሓንሳዕ እዩ ዝቕጽር ነቲ ምቅማር ንምስግጋር ኣገዳሲ ዝኸውን ማእከላይ ገምጋም ነጥብታት።
ምንቅስቃስን ስፖርትን		
ግድነታዊ ትመርጻ ሳብጀክት		እቲ/እታ ተመሃራይ ኣብቲ ናይ ምርጫ ሳብጀክት "ፕሮጀክታትን ምምርማርን" እንተ ተሳቲፎም፣ ካብቶም ክልተ ነጥብታት ኣብ ሳብጀክት "ሙዚቃ" ከምኡ'ውን "ምንቅስቃስን ስፖርትን" ማተሚቲካዊ ማእከላይ ገምጋም ክቕመር እዩ ከምኡ'ውን ብሓደ ነጥቢ ዕስሪት ክምዝገብ እዩ። እዚ ነጥቢ ንጽል ክብደት ኣለዎ፣ ማለት ሓንሳዕ እዩ ዝቕጽር ነቲ ምቅማር ንምስግጋር ኣገዳሲ ዝኸውን ማእከላይ ገምጋም ነጥብታት።

6. ኣማራጺ ጥርዓን

ኣብቲ ንምስግጋር ኣገዳሲ ዝኾነ ማእከላይ ገምጋም ምስ ውሳኔ እዩ ተኣሳሲሩ፣ እዚ ውሳኔ ድማ በቲ ዘባዊ ወይ ሰኩንዳር/ካልኣይ ቤት-ትምህርቲ ክግበር እዩ። ስለዚ እቲ መንገዲ/ኣማራጺ ጥርዓን ልክዕ ከምቶም ካልኣት ውሳኔታት ኣብ ውሽጢ ት ህዝባዊ ቤት-ትምህርቲ እዩ፣ ኣብ መንጎ ወለድን እታ/እቲ ተመሃርይን መምህርን ስምምዕ ክብደት እንተ ዘይከኣል ኮይኑ፣ እቲ ንውሳኔ ዝምልከት ቦታ ከተማ¹ ድሕሪ ምፍቓድ ሕጋዊ ስምዓት፣ ወግዓውን ንጥርዓን ብቑዕ ዝኾነን ውሳኔ ክውስን ኣለዎ።

7. ቅባለ ብመቐበሊ መርመራ

እቲ ናይ ቅባለ ፈተና ንነጻ መርመራ እኹል ነጥቢ ዘይብሎም ተመሃሮ ክፉት እዩ። ንቅባለ ኣብ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ንግዲ፣ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ከምፒተር፣ ላዕለዋይን ማእከላይን ደረጃ ትምህርቲ ከምኡ ድማ ቤት-ትምህርቲ ሞያ እቶም ተመረቕቲ ናይ ዘባውን ካልኣይን ቤት-ትምህርቲ ክኣትዉ ይፍቐደሎም። እቲ መእተዊ ፈተና ኣብ ጊምናዝዩም ንተመረቕቲ ዘባዊ ትምህርቲ እዩ ዝምልከት። መእተዊ ፈተና ነዞም ዝስዕቡ ተመሃሮ ክፉት እዩ፣ ካብ ናይ ግሊ ኣብያተ ትምህርቲ ዝመጹ ተመሃሮ፣ ወይ ብካልእ ዝኾነ ናይ ግሊ ትምህርቲ ዝመጹ ተመሃሮ።

እቲ መቐበሊ መርመራ ኣብቲ ላዕለዋይ ደረጃ ትምህርቲ (Gymnasium/ጊምናዝዩም)፣ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ንግዲ፣ ማእከላይ ደረጃ ትምህርቲ ከምፒተር፣ ላዕለዋይን ማእከላይን ዓውደ ትምህርትን ጥራይ ኣብቲ ዝመጽእ ዘሎ ዓመት መፈጸምታ ሰኩንዳርን ዘባውን ቤት-ትምህርቲ ክግበር ይከኣል። እቲ መቐበሊ መርመራ ኣብ ትምህርቲ ሞያን ሞያዊ ብስለትን ኣብ መወዳጃታ ዓመት ክግበር ይከኣል። ካብ ናይ ብሕቲ ኣብያተ ትምህርቲ ወይ ናይ ብሕቲ መደባት ስልጠና ዝመጹ ተመሃሮ እውን ኣብ ናይ መወዳጃታ ዓመት መእተዊ ፈተና ክወስዱ ይኽእሉ።

ናይ BMS መእተዊ ፈተና ብቋንቋ ጀርመን፣ ፈረንሳይ፣ እንግሊዝኛን ሒሳብን ብጽሑፍ ዝግበር ፈተናታት ዝሓዘ እዩ።

መእተዊ ፈተናታት ጂምናዝዩም ከምኡ'ውን WMSን IMSን FMSን ብጽሑፍ ፈተናታት ጀርመንን ሒሳብን ዝቐመ እዩ።

¹ ሓፈሻዊ ሓላፍነት እቲ ቤት ምኽሪ ምምሕዳር ከተማ ኣለዎ። ከም ናይ ስራሕ ውሳኔ ዝኣመሰለ ናይ ደረጃ ውሳኔታት ቤት ትምህርቲ ብቤት ምኽሪ ምምሕዳር ከተማ ንኣባል ባይቶ ምምሕዳር ከተማ ወይ ንኣመሓዳሪ ቤት ትምህርቲ ክምደበሎም ይከኣል እዩ። ነፍሲ ወከፍ ምምሕዳር ከተማ ኣብቲ ኣብ ቤት ትምህርቲ ጽቡቕ ውሳኔታት ናይ ምግባር ሓላፍነት ዘለዎ ኣካል እተወሰነ መምርሒታት ኢዩ ዝገልጽ።

8. ምዝገባ

አብ መዘዘሚ ክፍልታት ዘባውን ሰኩንዳር ቤት-ትምህርቲ ዘለው ተመሃሮ ብስምምዕ ወለዲ ካብ ማእከል ጥሪ ክሳብ 28 ለካቲት ብመዝገቢ መርበብ ጨንፈር ትምህርትን ባህልን ስፖርትን (www.ag.ch/mittelschulen > ዓይነት ትምህርቲ(Schultyp) > ምዝገባ(Anmeldung)) ኣብቲ ዝተደለዩ ማእከላይ ቤት-ትምህርቲ ክምዝገቡ ይኽእሉ።

9. ተወሳኺ ሓበሬታ

ተወሳኺ ሓበሬታ ኣብ www.ag.ch/leistungsbeurteilung-volksschule > መሰጋገሪ ኣገባብ(Übertrittsverfahren) ክርከብ ይከኣል።